

27.05.2025

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

2025-05-29

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
AL. UJAZDOWSKIE 11
00-950 WARSZAWA

PETYCJA

na podstawie art 2 ustawy z dnia 2014 o petycjach
(Dz.U. 2014 poz 1195)

W sprawie: zmiany przepisów kodeksu
cywilnego dotyczącego służebności osobistej
mieszkania

SZANOWNI PANIŚCIE,

Zwracam się z wnioskiem o podjęcie
inicjatywy legislacyjnej mającej na celu
modernizację przepisów dotyczących służebności
osobistej mieszkania, zawartych w art. 296-
Kodeksu Cywilnego

UZASADNIENIE:

W obecnym stanie prawnym służebność
osobista mieszkania - zaliczana

ustanawiana dożytno - jest praktyczną
nieodwołalną, niezależnie od tego, czy
osoba uprawniona (służebnik) faktycznie
z niej korzysta. W praktyce prowadzi

RPL/218566/2025 P

Date: 2025-05-29

to do liczących nadzieję służebnicy
dobrowolnie wprowadzają się, mieszkają,
gdzie indziej, ale zachowują formalne
prawo do wejścia do lokalu - nawet
po wielu latach. Rodzi to poważne
problemy dla właścicieli mieszkań,
którzy nie mogą, w pełni dysponować
swoją własnością ani zapewnić sobie
bezpieczeństwa i spokoju.

Proponuję wprowadzenie do kodeksu
cywilnego przepisu, np. o następującym
brzmieniu:

Art 303 służebność osobista mieszkania
mogą jej jeźli służebnik nie korzysta
z niej nieprzerwanie przez okres co
najmniej 12 miesięcy, bez usprawiedli-
wionej przyczyny.

DODATKOWY POSTULAT:

Zwracam się również o rozważenie
wprowadzenia ograniczenia
wiekowego przy ustanowieniu służebności
osobistej mieszkania - np. tylko dla
osób, które ukończyły 30 rok życia
lub spełniają warunki szczególnego
uzasadnienia (np. niepełnosprawność,

Opieka nad rodzicami)

UZASADNIENIE:

Sluzebność mieszkanka ma charakter trwały i powinna chronić rzeczywiste potrzeby mieszkankowe, a nie stanowić instrument zabezpieczenia interesów młodych osób, które nie osiągnęły jeszcze samodzielności życiowej.

Ograniczenie wiekowe powinno być ograniczyc naduzycia i bandziej racjonalnie chronić własności nieruchomości oraz interes publiczny

DODATKOWY POSTULAT:

Przeważenie ustanowienia zakazu meldowania osób trzecich w lokalu objętym sluzebnością osobistą mieszkanka bez pisemnej zgody właściciela nieruchomości.

UZASADNIENIE:

W praktyce zdarzają się sytuacje, w których sluzebnik blokując zameldowanie osób trzecich - często bez wiedzy lub zgody właściciela - może to prowadzić do komplikacji prawnych, w tym

trudności, w dochodzeniu rozstrzeżenia lub
eksymopii. Lokal objęty służebnością nie
powinien być, praktycznie, w
użytkowaniu osobom, które nie mają
formalnego prawa do jego zajmowania

2) Zakaz wykorzystywania lokali
objętych służebnością osobistą, mieszkańca
do prowadzenia rodzaju zastępczych
lub innych form opieki zastępczej

UZASADNIENIE:

Takie działania mogą prowadzić do
trwałego przekształcenia charakteru
nieruchomości i obciążenia właściciela
obowiązkiem, których nie przewidywała
służebność. Służebność osobista powinna
chronić potrzebę mieszkaniową
konkretnej osoby, a nie stanowić
podstawę dla działalności o charakterze
instytucjonalnym czy opiekuńczym.

OGÓLNE UZASADNIENIE POSTULATU ZMIAN:

Przepisy o służebności osobistej mieszkania
(w tym dotyczącej) powstały w związku
innymi realiami społecznymi - prawnymi
- w czasach, gdy były modernizacji.

model wielopokoleniowy i sposób zarządzania majątkiem były znacząco odmiennie. Dais mamy do czynienia z dynamicznymi zmianami społecznymi, częstymi konfliktami majątkowymi, koniecznością zabezpieczenia się właścicieli nieruchomości przed nadużyciami i potrzebą elastyczności prawa.

Utrzymywanie sztywnych, nieprzystających do rzeczywistości zapisów - jak np. dożywocie służebność niezależna od rzeczywistego korzystania z lokalu - prowadzi do wielu dramatów rodzinnych, spraw sądowych i poczucia niesprawiedliwości. Czas najwyższy zaktualizować te przepisy do dzisiejszych czasów, dbając zarówno o osoby starsze jak i o prawa właścicieli.

TAKI ZAPIS:

- chronićby właścicieli przed nadużyciami prawa przez służebników
- zmniejszyćby liczbę spraw sądowych o wygaszeniu służebności.

- o odpowiadających zasadzie proporcjonalności i równości stron

Wnoszą o podjęcie prac legislacyjnych w tej sprawie oraz o poinformowanie mnie o stanowisku organu

2 wyrazami szacunku